

ویژه نامه

بزرگداشت شهدای روحانی

قرآن کریم:

والذین قتلوا فی سبیل الله فلن یضل اعمالهم
سیمهدهم و يصلح بالهم و یدخلهم الجنة عرفها لهم

(محمد/٦)

و آنان که در راه خدا کشته شدند، هرگز خداوند اعمالشان را ضایع نمی‌گرداند، آن‌ها را هدایت کرده و امورشان را اصلاح می‌فرماید و در پیشستی که قبلًا به آنان شناسانده، وارد خواهد کرد».

امام حسین(ع):

فضل الاعمال عند الله ايمان لا شک فيه و غزو
الغلول فيه و حج مبرور و اول من يدخل الجنـة شهيد
برترین اعمال نزد خداوند، ایمانی است که در آن تردیدی نباشد
و زرم و پیکاری که در آن خیانت در غنیمت نباشد و حج مقبول
و اولین کسی که وارد بهشت می‌شود شهید است.
بحارالاتوار/٢٩٣/٦٦

امام حسین(ع):

خطالموت على ولد أدم مخط القلاة على جيد الفتاة
وما أولهنـى إلـى أسلافـي إـشتـيقـ يـعقوـبـ إـلى يـوسـفـ
مرـگـ گـرـدنـ گـيرـ فـرـزـنـدـ آـدـمـ اـسـتـ هـمـ چـونـ گـرـبـنـدـ بـرـ گـرـدنـ
دـخـرـ جـوـانـ وـ مـنـ مـشـتـاقـ دـيـدـنـ گـدـشـتـگـانـ هـسـتـ، مـانـدـ اـشـتـيقـيـ
كـهـ يـعقوـبـ بـهـ دـيـدـنـ يـوسـفـ دـاشـتـ.
بحارالاتوار/٣٦٦/٤٤

امام جعفر صادق(ع):

فـإـذـأـرـدـتـ زـيـارـةـ قـبـوـرـ الشـهـداءـ فـقـلـ السـلامـ عـلـيـكـمـ بـمـاـ
صـبـرـتـمـ فـنـعـمـ عـقـبـيـ الدـارـ
چـونـ خـواـسـتـیـ قـبـوـرـ شـهـداـ رـاـ زـيـارـتـ کـنـیـ پـسـ بـگـوـ السـلامـ
عـلـیـکـمـ بـمـاـ صـبـرـتـمـ فـنـعـمـ عـقـبـيـ الدـارـ.
منـ لـاـ يـحـضـرـهـ الفـقـيـهـ/٥٩٨/٢

امام حسن عسکری(ع):

شـیـعـةـ عـلـیـ(ع) هـمـ الـذـینـ لـاـ يـبـالـوـنـ فـیـ سـبـیـلـ اللهـ أـ
وـقـعـ المـوـتـ عـلـیـهـمـ أـوـ وـقـعـواـ عـلـیـ المـوـتـ....
شـیـعـیـانـ عـلـیـ عـلـیـهـ السـلامـ درـ رـاهـ خـداـ جـنـگـ مـیـکـنـدـ؛ آـنـ هـاـ تـرسـیـ
نـدارـنـ اـزـ آـنـ کـهـ مـرـگـ بـرـ آـنـ هـاـ وـارـدـ شـوـدـ وـ یـاـ آـنـ هـاـ بـرـ مـرـگـ وـارـدـ
شـونـدـ.
بحارالاتوار/١٦٢/٦٥

فـإـنـىـ لـاـ أـرـىـ المـوـتـ إـلـاـ السـعـادـ وـالـحـيـاءـ مـعـ الطـالـمـيـنـ إـلـاـ
بـرـماـ
بـهـ درـسـتـ کـهـ مـنـ مـرـگـ رـاـ جـزـ سـعـادـ نـمـیـبـینـ وـ زـنـدـگـیـ باـ
سـتـمـکـارـانـ رـاـ جـزـ مـحـنـتـ نـمـیـدانـ.
تحـفـ العـقولـ ٢٤٥/٤

امام حسین(ع):

لـیـسـ المـوـتـ فـیـ سـبـیـلـ العـزـ إـلـاـ حـیـاـ خـالـدـ وـ لـیـسـتـ الـحـیـاـ
مـعـ الـذـلـ إـلـاـ المـوـتـ الـذـیـ لـاـ حـیـاـ مـعـهـ
مـرـگـ درـ رـاهـ عـزـتـ جـزـ زـنـدـگـیـ جـاوـیدـ، وـ زـنـدـگـیـ باـ ذـلـتـ جـزـ مـرـگـ
بـیـ حـیـاتـ نـیـسـتـ.
احـقـاقـ الـحـقـ ٤٠١/١١

وـ مـنـ يـقـاتـلـ فـیـ سـبـیـلـ اللهـ فـیـقـتـلـ اوـ يـغـلـبـ فـسـوـفـ نـؤـتـیـهـ
اجـراـ عـظـیـمـاـ (نسـاءـ ٤٧)
وـ هـرـ کـسـ درـ جـهـادـ درـ رـاهـ بـجـنـگـ وـ کـشـتـهـ یـاـ پـیـروـزـ شـوـدـ بـهـ
زـوـدـیـ پـادـاشـیـ بـزـرـگـ بـهـ اوـ خـواـهـیـمـ دـادـ.

رسـولـ اللهـ(صـ):

فـوـقـ کـلـ ذـیـ بـرـ بـرـ حتـیـ یـقـتـلـ الرـجـلـ فـیـ سـبـیـلـ اللهـ
فـاـذـاـ قـتـلـ فـیـ سـبـیـلـ اللهـ فـلـیـسـ فـوـقـهـ بـرـ...
بالـاـتـرـ اـزـ هـرـ کـارـ خـیرـ، خـیرـ وـ نـیـکـیـ دـیـگـرـیـ اـسـتـ تـاـ آـنـ کـهـ فـرـدـیـ
درـ رـاهـ خـداـ کـشـتـهـ شـوـدـ، وـ بـالـاـتـرـ اـزـ کـشـتـهـ شـدـنـ درـ رـاهـ خـداـ، خـیرـ وـ
نـیـکـیـ نـیـسـتـ.
خـصـالـ ٩/١

پـیـامـبـرـ اـعـظـمـ(صـ):

مـاـ مـنـ أـحـدـ يـدـخـلـ الـجـنـةـ فـیـتـمـنـیـ أـنـ يـخـرـجـ مـنـهـ
إـلـاـ شـهـیدـ فـیـنـهـ يـتـمـنـیـ أـنـ يـرـجـعـ فـیـقـتـلـ عـشـرـ مـرـاتـ
مـمـاـ يـرـیـ مـنـ كـرـامـةـ اللهـ
کـسـیـ نـیـسـتـ کـهـ وـارـدـ بـهـشـتـ شـوـدـ وـ آـرـزوـ کـنـدـ اـزـ آـنـ بـیـرونـ روـدـ، مـگـرـ
شـهـیدـ کـهـ بـهـ خـاطـرـ کـرامـتـیـ کـهـ اـزـ جـانـبـ خـداـونـدـ دـیدـهـ اـسـتـ، آـرـزوـ
مـیـکـنـدـ (بـهـ دـنـیـاـ) بـرـگـرـددـ وـ دـهـاـ بـارـ کـشـتـهـ شـوـدـ.
مستـدرـکـ ١٣/١١

حضرـتـ اـمـامـ زـيـنـ العـابـدـينـ(عـ):

الـقـتـلـ لـنـاـ عـادـهـ وـ كـرـامـتـاـ الشـهـادـهـ
کـشـتـهـشـدـنـ عـادـتـ ماـ وـ شـهـادـتـ کـرـامـتـ مـاـسـتـ.
بحارالاتوار/١١٨/٤٥

حضرـتـ اـمـامـ مـحـمـدـ باـقـرـ(عـ):

أـوـلـ قـطـرـهـ خـونـ شـهـیدـ کـفـارـهـ گـناـهـانـ اوـسـتـ مـگـرـ بدـھـیـهـاـ
کـفـارـتـهـ قـضـائـهـ
اـولـيـنـ قـطـرـهـ خـونـ شـهـیدـ کـفـارـهـ گـناـهـانـ اوـسـتـ مـگـرـ بدـھـیـهـاـ
حـقـ الـتـاسـ، کـهـ کـفـارـهـ آـنـ اـدـایـ آـنـ اـسـتـ.
منـ لـاـ يـحـضـرـهـ الفـقـيـهـ/١٨٣/٣

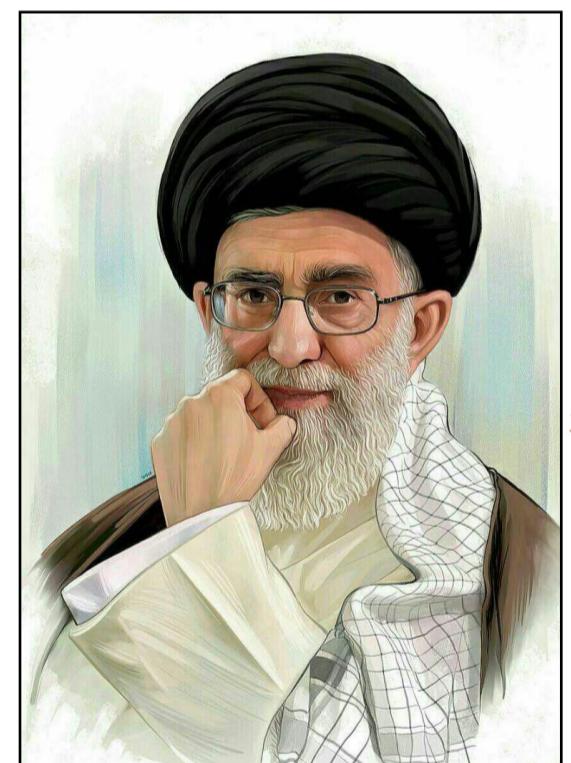
حضرـتـ اـمـامـ جـعـفـرـ صـادـقـ(عـ):

مـنـ قـتـلـ فـیـ سـبـیـلـ اللهـ، لـمـ يـعـرـفـهـ اللـهـ شـیـئـاـ مـنـ سـیـئـاتـهـ
کـسـیـ کـهـ درـ رـاهـ خـداـ کـشـتـهـ شـوـدـ، خـداـونـدـ هـیـچـیـکـ اـزـ گـناـهـانـ اوـ رـاـ بـهـ
روـیـ اوـ نـمـیـآـورـدـ.
وسـائلـ الشـیـعـهـ ٩/١١

شـهـیدـ، چـیـزـ عـظـیـمـ وـ حـقـیـقـتـ شـكـفـتـ آـورـیـ اـسـتـ. ماـ چـونـ بـهـ مشـاهـدـهـ شـهـداـ عـادـتـ کـرـدـهـ اـیـمـ وـ گـذـشـتـهـاـ وـ اـیـثـارـهـاـ وـ
عـظـمـتـهـاـ وـ وـصـایـاـ وـ رـاهـیـ وـ رـاهـیـ کـهـ آـنـهـ رـاـ بـهـ شـهـادـتـ رـسـانـدـ، زـیـادـ دـیدـهـ اـیـمـ، عـظـمـتـ اـیـنـ حـقـیـقـتـ نـورـانـیـ وـ بـهـشـتـیـ بـرـایـمـانـ
مـخـفـیـ مـیـمـانـدـ؛ مـثـلـ عـظـمـتـ خـورـشـیدـ وـ آـفـتـابـ کـهـ اـزـ شـدـتـ ظـهـورـ، بـرـایـ کـسانـیـ کـهـ دـائـمـ درـ آـفـتـابـ، مـخـفـیـ مـیـمـانـدـ.
درـ دـورـانـ گـذـشـتـهـ، وـقـتـیـ کـهـ یـکـ نـمـوـنـهـ اـزـ اـیـنـ نـمـوـنـهـ هـاـ شـهـدـاـیـ اـمـرـوـزـ مـاـ، اـزـ تـارـیـخـ صـدـرـ اـسـلامـ اـنـتـخـابـ وـ مـعـرـفـیـ
مـیـشـدـ وـ شـرـحـ حـالـ اوـ بـیـانـ مـیـگـرـدـیدـ، تـقـیـیرـ وـاضـحـ وـ شـكـفـتـ آـورـیـ درـ دـلـهـاـ وـ جـانـهـاـ وـ حتـیـ درـ هـمـهـاـ وـ نـیـتـهـاـ بـهـ وجودـ مـیـاـورـدـ.
هـرـ یـکـ اـزـ اـیـنـ سـتـارـگـانـ درـخـشـانـ، مـیـتوـانـدـ عـالـمـ رـاـ روـشـنـ کـنـدـ. بـنـابـرـایـنـ، حـقـیـقـتـ شـهـادـتـ حـقـیـقـتـ عـظـیـمـیـ اـسـتـ.

اـگـرـ اـیـنـ حـقـیـقـتـ، بـهـ وـسـیـلـهـ کـسانـیـ کـهـ اـمـرـوـزـ درـ قـبـالـ شـهـیدـانـ مـسـوـلـیـتـ دـارـانـدـ، زـنـدـهـ بـمـانـدـ، حـفـظـ وـ تـقـدـیـسـ گـرـددـ وـ
بـزرـگـ نـگـاهـ دـاشـتـهـ شـوـدـ، هـمـیـشـهـ تـارـیـخـ آـینـدـهـ مـاـ، اـزـ اـیـنـ اـیـشـارـ بـزـرـگـیـ کـهـ آـنـ کـرـدـنـ، بـهـرـهـ خـواـهـدـ بـرـدـ. هـمـچـنانـ کـهـ
تـارـیـخـ بـشـرـیـتـ، هـنـوزـ اـزـ خـونـ بـهـ نـاـحـقـ رـیـختـهـ سـرـوـرـ شـهـیدـانـ تـارـیـخـ، حـضـرـتـ اـبـیـ عـبدـالـلـهـ الحـسـینـ عـلـیـهـ الصـلـاـةـ وـالـسـلامـ
بـهـرـهـ مـیـ برـدـ؛ چـونـ کـسانـیـ کـهـ وـارـثـ آـنـ خـونـ بـوـدـنـ، مـدـبـرـانـهـ تـرـیـنـ وـ شـیـوـاتـرـیـنـ روـشـهـاـ رـاـ بـرـایـ زـنـدـ نـگـهـداـشـتـنـ اـیـنـ
خـونـ بـهـ کـارـ بـرـدـنـ.

گـاهـیـ رـنـجـ وـ زـحـمـتـ زـنـدـ نـگـهـداـشـتـنـ خـونـ شـهـیدـ، اـزـ خـودـ شـهـادـتـ کـمـرـ نـیـسـتـ. رـنـجـ سـیـ رـسـالـهـ اـمـامـ سـجـادـ عـلـیـهـ الصـلـاـةـ
وـالـسـلامـ وـ رـنـجـ چـنـدـیـنـ سـالـهـ زـینـبـ کـبـرـیـ عـلـیـهـاـلـسـلامـ اـزـ اـیـنـ قـبـیـلـ اـسـتـ. رـنـجـ بـرـدـنـدـ تـاـ توـانـسـتـنـ اـیـنـ خـونـ رـاـ نـگـهـدـ بـارـندـ.
بعدـ اـزـ آـنـ هـمـ هـمـ اـئـمـهـ عـلـیـهـمـ السـلامـ تـاـ دـورـانـ غـیـبـتـ، اـیـنـ رـنـجـ رـاـ مـتـحـمـلـ شـدـنـ. اـمـرـوـزـ، مـاـ چـنـینـ وـظـیـفـهـ اـیـ دـارـیـمـ.
الـبـتـهـ شـرـایـطـ اـمـرـوـزـ، بـاـ آـنـ رـوـزـ مـتـفـاـوـتـ اـسـتـ. اـمـرـوـزـ بـحـمـدـالـلـهـ حـکـومـتـ حـقـ - یـعنـیـ حـکـومـتـ شـهـیدـانـ - قـائـمـ اـسـتـ. پـسـ،
مـاـ وـظـایـفـیـ دـارـیـمـ.

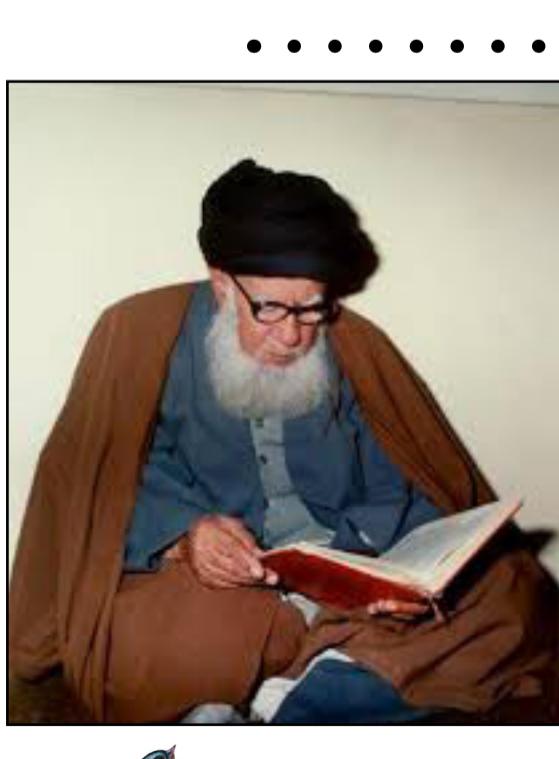
نظر فـقـيـهـ عـارـفـ آـیـةـالـلـهـ العـظـمـیـ بـهـاءـالـدـینـ(رـهـ) درـ مـوـرـدـ سـرـدارـ شـهـیدـ اـسـلامـ آـقـایـ صـیـادـ شـیـرـازـیـ یـکـ رـوـحـانـیـ اـسـتـ درـ لـبـاسـ نـظـامـیـ

یـکـیـ اـزـ شـاـگـرـدانـ آـیـةـالـلـهـ العـظـمـیـ بـهـاءـالـدـینـ(رـهـ) مـیـ گـوـیدـ: «سـپـهـیدـ شـهـیدـ عـلـیـ صـیـادـ شـیـرـازـیـ حدـودـ ١٧ـ سـالـ باـ حـضـرـتـ آـیـةـالـلـهـ بـهـاءـالـدـینـ مـرـاـوـدـهـ دـاشـتـ وـ دـسـتـپـرـورـدـهـ اـیـشـانـ بـودـ. شـاـگـرـدـیـ درـ اـیـنـ مـکـتبـ، اوـ رـاـ استـادـیـ وـرـزـیـدـهـ درـ اـخـلـاقـ وـ اـخـلـاصـ سـاخـتـهـ بـودـ. آـقـایـ صـیـادـ یـکـ: «آـقـایـ صـیـادـ یـکـ رـوـحـانـیـ اـسـتـ».

شـهـیدـ صـیـادـ نـقـلـ مـیـ کـرـدـ: آـقـاـ [حـضـرـتـ آـیـةـالـلـهـ بـهـاءـالـدـینـ] درـ شـبـهـاـیـ عـلـیـمـیـاتـ دـسـتـورـ قـرـبـانـیـ وـ صـدـقـاتـ بـهـ ماـ مـیـ دـادـ وـ مـاـ مـیـ دـیدـیـمـ بـهـ وـاسـطـهـ آـنـ صـدـقـاتـ وـ قـرـبـانـیـ، چـهـ خـطـرـهـاـیـ مـهـمـیـ اـزـ کـنـارـ گـوشـ ماـ رـدـ مـیـ شـدـ، کـهـ اـگـرـ نـیـمـ دـقـیـقـهـ پـسـ وـ پـیـشـ مـیـ شـدـ، بـهـ حـیـاتـ ماـ خـاتـمـهـ مـیـ دـادـ. خـانـوـادـهـ شـهـیدـ صـیـادـ پـسـ اـزـ شـهـادـتـ اـیـشـانـ نـقـلـ مـیـ کـنـدـ کـهـ مـیـ گـفـتـ: مـنـ وـقـتـیـ خـدـمـتـ آـقـاـ مـیـ رـوـمـ، وـلوـ اـیـشـانـ حـرـفـیـ هـمـ نـزـنـدـ، دـیدـارـ اـیـشـانـ بـرـایـ

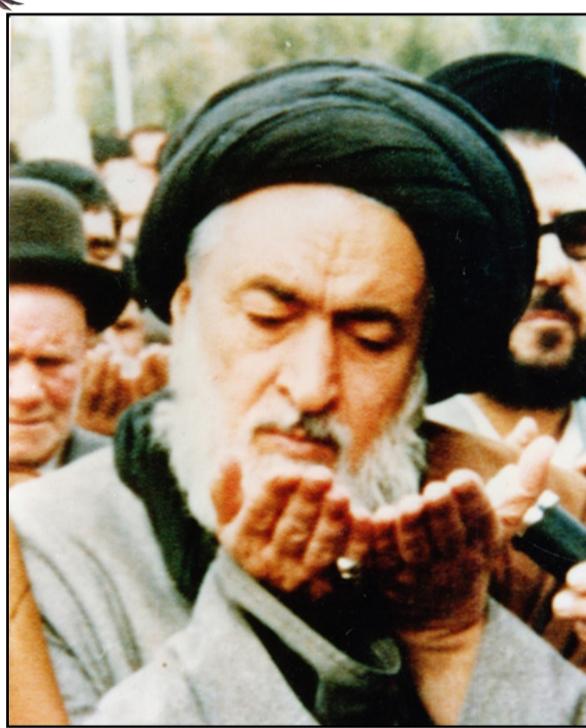
منـ کـارـسـازـ اـسـتـ.

یـکـ وـقـتـیـ شـهـیدـ صـیـادـ خـدـمـتـ آـیـتـ اللـهـ عـظـمـیـ بـهـاءـالـدـینـ(رـهـ) رـسـیـدـهـ بـودـ، آـقـاـ بـهـ چـهـرـهـ اوـ نـگـاهـیـ کـرـدـ وـ فـرـمـودـهـ بـودـ: «مـاـ نـورـ شـهـادـتـ رـاـ درـ چـهـرـهـ شـمـاـ مـیـ بـینـیـمـ».

زمزمه می کند. نزدیک رفتم، سلام و احوالپرسی کردم. او در ضمن صحبت خود گفت: من دیشب جایی رفته بودم. در این منزل پسر من با خانواده و بچه هایش همه کشته شده اند. من به او تسلیت گفتم. او در ضمن، کلمه ای گفت که یک دنیا تعهد و محبت او را به اسلام و رهبری منعکس می کرد. گفت: «همه اینها فدائی یک موی امام خمینی».

خاطره مقام معظم رهبری از شهید آیة‌الله مدنی (ره)

مقام معظم رهبری یکی از حضورهای آیة‌الله مدنی در مناطق جنگی را این‌گونه روایت می‌کند: ایامی که سوسنگرد آزاد شده بود و بعد ابته اشغال شد - بنده اهواز بودم و می‌خواستم به سوسنگرد بروم. در این بین روحیه بخشید. پس از آزادی قصر شیرین به آن شهر سفر دیدم که آقای مدنی از تهران به دنبال ما به کرد و با خواندن دو رکعت نماز شکر در مسجد این شهر، اهواز آمده‌اند. گفتند: «کجا می‌روید؟ گفتم: سپاس‌گزاری خود را به درگاه خداوند بجهای آورد.

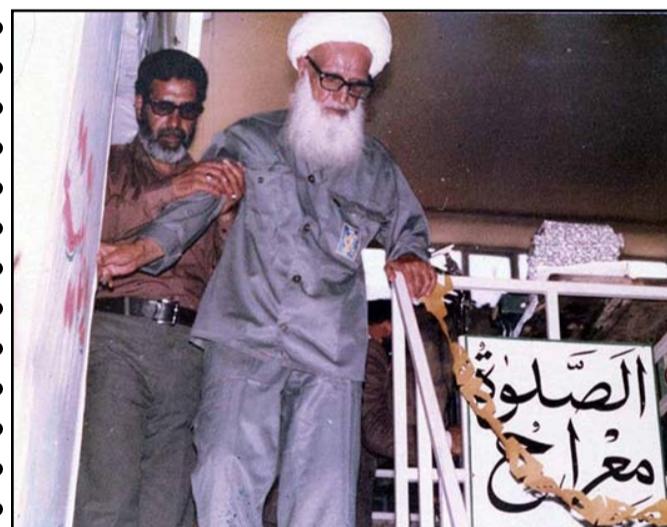
با ایشان رفیقم سوسنگرد. نماز ظهر [را] آنجا بین روحانیون انصافاً کمنظیر بود؛ یک فرد عجیبی خواندیم و من قدری صحبت کردم. خوب طبعاً من فارسی حرف می‌زدم و نمی‌توانستم از حفظ بود. یک وقتی، ایشان تازه از بیمارستان ترخیص شده به عربی نطق کنم. به خصوص، آن‌هم با لهجه و چشم‌شان را هم عمل کرده بودند، بیماری قلب عموم مردم آن منطقه. ایشان گفتند: «من با هم داشتند؛ و به خاطر این بیماری، ده، بیست روز در بیمارستان زیر نظر دکتر بودند. وقتی مرخص شدند، این‌که من می‌صحبت کردم جمعیت متفرق شد. به من گفتند: من می‌خواهم بروم جبهه! من از ایشان ایشان رفت بین مردم و یک وقت دیدم جماعت خواهش کردم که جبهه نزوند. دیدم اصرار دارند برونند. عظیمی از زن و مرد را دور خودشان جمع کرده با گفتم: پس جنوب نروید، جنوب گرم است؛ بروید غرب. لهجه عربی حرف می‌زنند. یک سخنرانی گرم ایشان گفت: حالا بینیم. بعد هم بدون این‌که اهمیتی حسابی آن‌جا کرد که مردم را به هیجان آورد. به گرمی هوا بدنه، با چشم عمل کرده ناراحت، رفته

خدمت آیة‌الله حیدری رسیدیم. این عالم بزرگوار با اخلاص و صفاتی خود در آن جبهه به مجاهدین اسلام خدمت می‌کرد؛ برای آن‌ها غذا می‌پخت؛ لباسشان را می‌شست! حتی به من گفت: «من مشغول ساخت یک حمام در این جبهه هستم که فرزندان من از این جهت هم در مضيقه نباشند».

صفاو اخلاص این مرد بزرگوار که بعداً به عنوان یکی از اعضای خبرگان رهبری نیز انتخاب شد، بسیار آموزند و جالب بود. حضور او در جبهه‌های غرب مانند حضور آیة‌الله حاج میرزا جواد آقا تهرانی در جبهه‌های جنوب یک دنیا تعهد، اخلاص و صفا را منعکس می‌کرد.

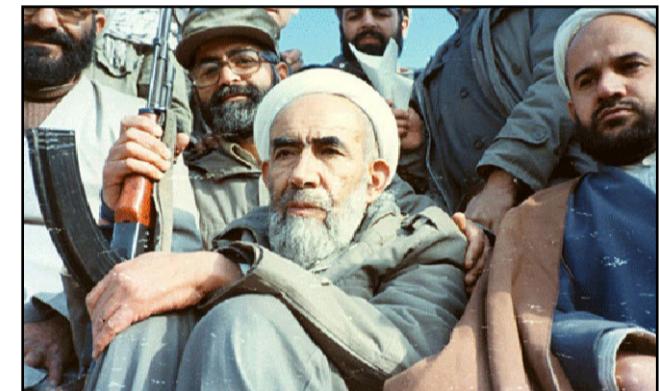
همه این‌ها فدائی یک موی امام خمینی در هنگام بازگشت از جبهه‌های غرب، شب را که در کرمانشاه ماندیم بودیم. آن شب چندبار کرمانشاه موشکباران شد. صباح دیدم در میان یک منزل ویران شده، پیرزنی این طرف و آن طرف می‌رود؛

فقیه فرزانه، حضرت آیة‌الله حاج میرزا جواد آقا تهرانی (ره) در راستای پستیانی از مرز و بوم نظام جمهوری اسلامی، در سال‌های آخر زندگی پربرکشان، با قد خمیده، سهیار در جبهه نبرد حاضر شدند؛ و لباس بسیجی به تن کردند. ایشان روزی چهارده گلوله خمپاره شلیک کردند که به گزارش دیده‌بان همگی بدون استثناء به هدف اصابت کرد. خود آن عالم ربانی نقل کرده است: «روزی قرار شد خمپاره بزنم. مجبور شدند به علت خمیدگی پشتم، چهار پایه‌ای بیاورند و من روی آن قرار گرفتم و یک نفر هم از پشت دو گوش مرا گرفت و من گلوله را در لوله آن انداختم.»

خاطره‌ای از آیة‌الله العظمی نوری همدانی

اویل نیمه دوم سال تحصیلی ۱۳۵۹ به اتفاق تعدادی از طلاب به جبهه‌های غرب سفر کردیم شب را در کرمانشاه وارد محضر پرنور شهید محراب آیة‌الله اشرفی اصفهانی (ره) شدیم. روز شنبه در خدمت آن شهید محراب و تعداد زیادی از طلاب که در کرمانشاه به ما ملحق شدند، الله‌اکبر گویان به طرف سرپل ذهاب حرکت کردیم، قوای نظامی و انتظامی حاضر در جبهه، پس از این‌که به ما لطف و محبت کردند، یک دست لباس رزم برای آیة‌الله اشرفی اصفهانی و یک دست لباس رزم هم برای اینجانب آورده‌ند و افتخار پوشیدن این لباس را پیدا کردیم. پس از بازدید از جبهه‌های مربوط به ایلام، به شهرهای ایوان، گیلان‌غرب، اسلام‌آباد، موسیان، مهران، دهلران و قصر شیرین سفر کردیم. در چند کیلومتری ایلام در یکی از جبهه‌ها، به

اهتمام حضرت آیة‌الله حاج میرزا جواد آقا تهرانی (ره) به حضور در جبهه‌ها

اقامه نماز شکر برای آزادسازی قصر شیرین

شهید محراب، آیة‌الله اشرفی اصفهانی، دائمًا با حضور در جبهه‌ها به دیدار رزمندگان می‌شتافت و مقید بود که برای آنان سخنرانی کند. با یکایک رزمندگان مصافحه می‌کرد و با آنان به گفتگو می‌نشست و می‌فرمود: وقتی به جبهه می‌روم تا مدتی روحیه‌ام قوی می‌شود. علی‌رغم کهولت سن مسافت‌های طولانی و راه‌های صعب‌العبور را به عشق دیدار دلاور مردان جبهه توحید، با وسائل نقلیه نظامی در شرایط دشوار می‌پیمود. بارها در جبهه‌های ایلام، قصر شیرین و پادگان ابوذر، گیلان غرب، نوسود، بستان، آبادان، خرمشهر، سومار حضور یافت و با سخنرانی‌های دلنشیں، به سپاهان اسلام

خاطره رهبر معظم انقلاب اسلامی از شهید

محراب، آیة‌الله صدوqi (ره)

من آقای صدوqi را یک شخصیتی یافتم که در بودند جنوب.

غسل زیارت آیه‌الله‌عظمی بهاءالدینی برای دیدن رزمندگان

روزی گروهی از سپاهیان اسلام برای دیدار فقیه عارف، آیه‌الله‌عظمی بهاءالدینی (ره) شرفیاب شده بودند، ایشان فرمودند: «من برای ملاقات با شما غسل زیارت کرده‌ام!» دعده خاطر و علاقه باطنی ایشان به رزمندگان، موجب می‌گردید که در دوران جنگ زمانی که فشار شدیدی بر سپاهیان و سپاهیان و ارتش وارد می‌شد، شب تا صبح نمی‌خواهیدند و می‌فرمودند: «امشب از فکر جهه‌ها خوابم نبرد، چرا که می‌دیدم چه بر سر رزمندگان می‌آید» و بر اثر همین اندوه و نگرانی به بیماری سختی مبتلا شدند. و این علاقه وافر موجب شد که با کهولت و ضعف مزاج، در برخی جبهه‌ها و حمله‌ها از جمله عملیات والفجر مقدماتی حضور پیدا کنند و خاطره‌ای جاودان در دفتر وجود رزمندگان به یادگار بگذارند.

خاطره رهبر معظم انقلاب اسلامی از شهید محراب، آیه‌الله صدوqi (ره)

من آقای صدوqi را یک شخصیتی یافتم که در بین روحانیون انصافاً کم‌نظیر بود؛ یک فرد عجیبی بود. یکوقتی، ایشان تازه از بیمارستان ترجیح شده و چشم‌شان را هم عمل کرده بودند، بیماری قلب هم داشتند؛ و به خاطر این بیماری، ده بیست روز در بیمارستان زیر نظر دکتر بودند. وقتی مرخص شدند، به من گفتند: من می‌خواهم بروم جهه‌ه! من از ایشان خواهش کردم که جهه نزوند. دیدم اصرار دارند بروند. گفتم: پس جنوب نروید، جنوب گرم است؛ بروید غرب، ایشان گفت: حالا بینیم. بعد هم بدون این که اهمیتی به گرمی هوا بدنه، با چشم عمل کرده ناراحت، رفته بودند جنوب.

موقع اعزام نیروها، ایشان جمله معروفی داشتند که که می‌گفتند: من دنبال رزمندگان به راه می‌افتم تا خاک پایشان را طوطیای چشم قرار دهم. در اعزام نیروها به شخشه او را دیده‌ام. بچه‌هایی که به جهه می‌رفتند، به بدرقه‌شان می‌آمد و دست آن‌ها را می‌بوسید. خلبان‌های جنگ به دیدارشان آمده بودند، آقا به آن‌ها گفته بود: کدام یکی از شما عملیات انجام داده‌اید؛ یکی گفته بود: من. آقا فرموده بود: با کدام انگشت شلیک کرده؟ خلبان با تعجب انگشت خود را نشان داده بود. حضرت آقا در مقابل چهره بهت‌زده جمع حاضر، انگشت خلبان را گرفت و بوسید! خلبان افتاد زمین و گریه می‌کرد و می‌گفت: آقا! شما سید هستید و نود سال سن دارید، چرا دست من را می‌بوسید؟ و پیر مقاومت دزفول فرموده بود: امام به شما فرموده «من دست و بازوی شما را می‌بوسم». پس من باید پایتان را ببوسم!

آیه‌الله سید مجده‌الدین قاضی به رزمندگان من باید پایتان را ببوسم!

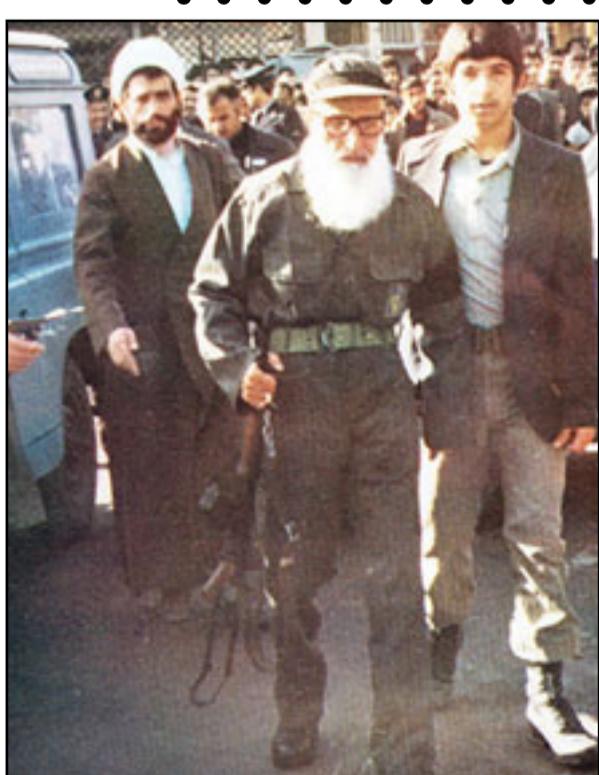
آقای غلامحسین سخاوت یکی از رزمندگان دزفولی می‌گوید: آیه‌الله قاضی امام جمعه محبوب شهر ۸۰ سال سن داشت و چشم‌هایش ضعیف بودند، ولی یک شب در سنگر و زیرزمین نخواهید. مردم وقتی ایشان را می‌دیدند، گویی امام را می‌دیدند. امام در موشکباران و بمباران از جماران خارج نشد و آیه‌الله قاضی هم از دزفول خارج نشد! شبی که علامه محمد تقی جعفری مهمانش بود، آن شب آذیر قمرز زدن، آیه‌الله قاضی، علامه رابه زیرزمین هدایت کرد و خودش بالا آمد. علامه جعفری به او گفت: آقا! بمان خطوناک است. ایشان جواب دادند: پسرهایم بالا هستند. بچه‌های سپیج پسرهای من هستند. بچه‌های سپاه و امدادگران و آتش‌نشانان به ما امید دارند. ایشان از شهر خارج نشدند.

هر کس می‌خواهد خدا را ببیند به جهه‌ها برود

شهید آیه‌الله اشرفی اصفهانی، چهارمین شهید محراب، با وجود هشتاد سال سن، با شور فراوان به جهه‌های غرب و جنوب می‌شتابت و می‌فرمود: قدرت خدا در جهه‌های است. هر کس می‌خواهد خدا و دست خدا را ببیند، به جهه‌ها برود. باور کنید اگر من دستم رعشه نداشت، چند روزی برای اسلحه‌آموزی می‌رفتم و با کمال افتخار مانند حبیب بن مظاہر، آن‌جا در راه اسلام کشته می‌شدم... .

امام خمینی(ره) در مورد این شهید محراب گفته‌اند: او در جهه دفاع از حق از جمله اشخاصی بود که مایه دلگرمی جوانان جهه بود و از مصادیق بارز رجال صدقوا عاهدوا الله عليه بود.

ایمان می‌رویم، یا نه؟ او با ایمان رفت و آن‌هم این‌جور، شهید رفت.

باید بفهمیم که شهادت، از موجبات سعادت است، هر فردی را بالا می‌برد، پایین نمی‌آورد. و این خانه یک چیزهایی جمع کند برای جای ماندن نیست؛ باید در این‌جا یک چیزهایی جمع کند برای جای دیگر که زندگی می‌کند. آن وقت آن چیزهایی که جمع می‌کند، آن‌جا بزرگیش معلوم می‌شود؛ آن‌جا معلوم می‌شود که این، کافی و وافی است، این‌جا معلوم نیست.

خدا می‌داند یک صواتی را که انسان بفرستد و برای می‌تی هدیه کند، چه معنویتی، چه صورتی، چه واقعیتی برای همین یک صوات است. باید به کمی و زیادی متوجه نباشد، به کیفیت این‌ها متوجه باشد.

شهادت از منظر آیة‌الله‌العظمی بهجت(ره)
مبادا غفلت کنید! آن‌هایی که شهید شدند، آن‌هایی که شهید داده‌اند، در راه خدا رفته‌اند و در راه خدا بوده‌اند، و خدا می‌داند چه تاجی به سر این‌ها- بالفعل- گذاشته شده؛ ولو بعضی‌ها نمی‌بینند مگر بعد از این که از این نشأت بروند.

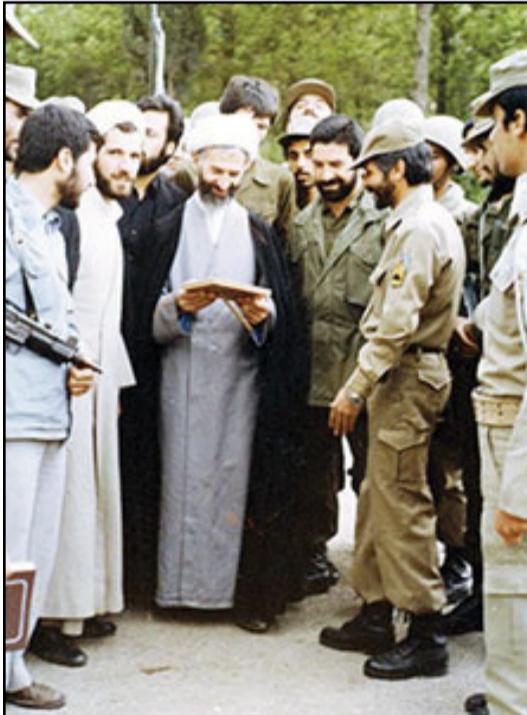
شهادت - اگر حسابش را بکنیم - موجب مسرت است، نه موجب حزن؛ این حزنی که در انسان پیدا می‌شود، به خاطر این است که آن (شهید) رفت آن اتاق و ما ماندیم این اتاق، دیگر فکر این را نمی‌کنیم که او حالش از حال ما بهتر است؛ ما ناراحتی داریم، او راحت است. فکر این را نمی‌کنیم که الان چه [چیزهایی] خدا برای او قرار داده، و ما معلوم نیست چه‌جوری برویم؟ آیا با

بابایی آماده پرواز بود

سال ۶۱ شهید بابایی را گذاشتیم فرمانده پایگاه هشتم شکاری اصفهان. درجه این جوان حزب‌الله‌ی سرگردی بود که او را به سرهنگ تمامی ارتقا دادیم. آن وقت آخرین درجه ما، سرهنگ تمامی بود. مرحوم بابایی سرش را می‌تراشید و ریش می‌گذاشت. بنا بود او این پایگاه را اداره کند. کار سختی بود. دل همه می‌لرزید، دل خود من هم که اصرار داشتم، می‌لرزید، که آیا می‌تواند؟ اما توانست. وقتی بنی‌صدر فرمانده بود، کار مشکل‌تر بود. افرادی بودند که دل صافی نداشتند و ناسازگاری و اذیت می‌کردند حرف می‌زدند، اما کار نمی‌کردند؛ اما او توانست همان‌ها را هم جذب کند. خودش پیش من آمد و نمونه‌ای از این قضایا را نقل کرد. خلبانی بود که رفت در بمباران مراکز بغداد شرکت کرد، بعد هم شهید شد.

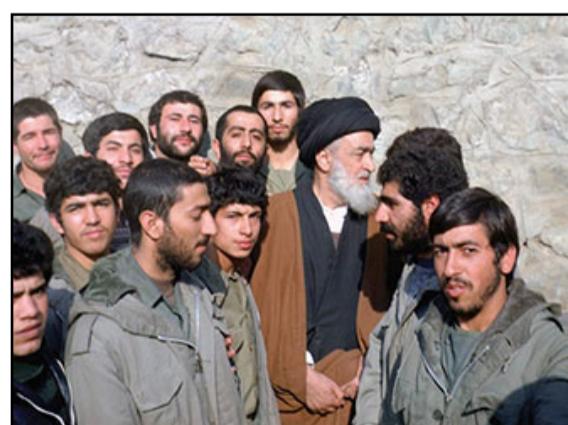
وقتی آیة‌الله‌العظمی جوادی آملی پیشانی حاج جوشن را می‌بوسد

بچه‌ها را بر می‌داشتم و به دنبال حاج آقا به روستاهای می‌رفتیم. با توجه به تبلیغات رژیم عليه روحانیت، ایشان جاهایی را انتخاب می‌کرد اما ایستگاه صلواتی تنها بهانه‌ای برای حضور مردی است که که ساختی بیشتر و نیاز شدیدتری داشته باشند و نوعاً از نظر شرایط زندگی مشکل‌تر باشد. به می‌خواست همیشه با رزمندگان و در کنار آن‌ها باشد. او بعد از اعزام هنگام ورود ما بعضی از روستاهای با عدم استقبال اول تا پایان جنگ، هیچ وقت جبهه‌ها را ترک نکرد.

Haj Aqa! آماده حرکت شوید از فرماندهی دستور داده‌اند تا مخالفت می‌کردند که حتی از فروش نان به ما خودداری می‌کردند؛ لذا ایشان همراه خودشان شب باید در هفت‌تپه (مقر لشکر ویژه ۲۵ کربلا) حاضر باشید. نان خشک و پنیر به رستایی با عدم اوردن؛ اما ایشان چیزی نپرسید و حرکت کردم طولی نکشید که با ماشین به سمت آن قدر در جذب و هدایت و ارشاد مردم حوصله پادگان هفت‌تپه در نزدیکی اندیمشک رسیدیم. آن‌جا بود که به من و پشتکار به خرج می‌دادند تا مردم را آگاه گفته شد که بعد از نماز صبح قرار است حضرت آیة‌الله جوادی سازند؛ به طوری که رفتار رستاییان در روزهای آملی در مراسم صبحگاه برای نیروها صحبت کند.

صباح زود، قبل از نماز، گلاب‌پاش پمپی را تنظیم کردم و آن را از گلاب می‌خواستند از مراجعت ایشان جلوگیری نماییم. خالص پر کردم. بعد از اقامه نماز، کفن به تن کردم، گلاب‌پاش را به دوش گرفتم و در میدان صبحگاه مشغول عطرافشانی و معطر نمودن رزمنده‌ها شدم. جمعیت قابل توجهی از رزمنده‌ها و فرماندهان در میدان حضور داشتند. بعد از شروع مراسم و حضور حضرت آیة‌الله جوادی آملی به سمت جایگاه رفتیم و به نمایندگی از طرف رزمنده‌ها شروع به صحبت کردم.

بوسه شهید آیة‌الله مدنی بر دست رزمندگان اسلام

یکی از یاران شهید محراب، حضرت آیة‌الله سید‌اسد‌الله مدنی(ره) نقل می‌کند که ایشان در دیدار یکی از رزمندگان اسلام که با توب ضد هوایی، یکی از هوایپماهای رژیم بعث را در فضای تبریز سرنگون کرده بود، به عنوان نماینده امام بر دستان او بوسه زد و با کمال توضیح فرمود: «شما با این دستان از اسلام و میهن دفاع کرده و هوایپمایی کفر را سرنگون ساخته‌اید و من به عنوان نماینده امام این دستان را می‌بوسم».

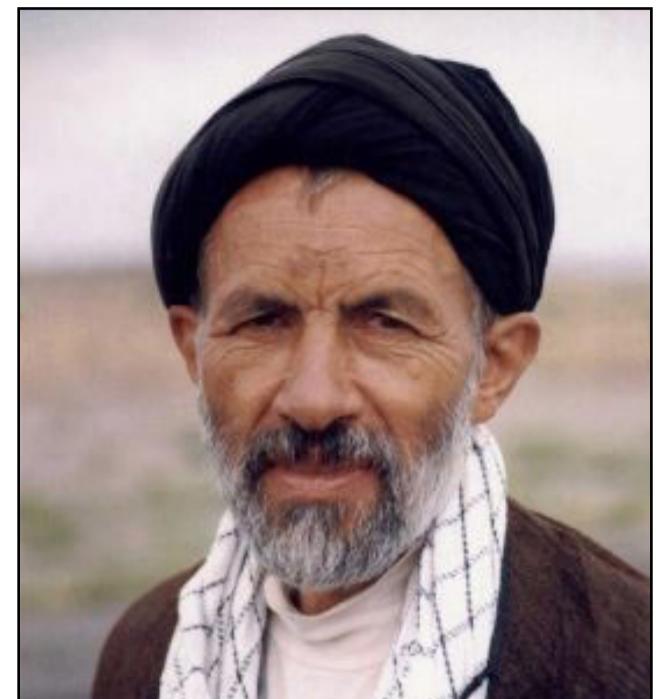
حضرت آیة‌الله! در این مکان مقدس همه ما هم قسم دفاع کنیم، آن قدر می‌جنگیم که دریای خون راه بیافتد؛ و در این دریای خون آن قدر شنا می‌کنیم تا به ساحل پیروزی بررسیم. به این‌جا که رسیدم، صدای الله‌اکبر بچه‌ها بلند شد و ولوله‌ای در میان آن‌ها افتاد. با دیدن این صحنه، حضرت آیة‌الله جوادی آملی با اشاره دست مرا به سمت جایگاه فراخواندند و پیشانی مرا بوسیدند.

سید آزادگانی که پیراهن اسرا را می‌دوخت

حاج آقا ابتوابی توى حياط اردوگاه نشسته بود. هر کس می‌آمد و حرفی پيش می‌کشيد؛ يكى از برنامه‌های اردوگاه می‌گفت، يكى از مشکلش می‌گفت، يكى به روش او در رهبری اردوگاه انتقاد می‌کرد. او هم با حوصله به حرف‌هایشان گوش می‌داد. توى اين گير و دار، بسيجى جوانى سر رسيد. به حاج آقا گفت «چند دقيقه‌ای کارتون دارم.» حاج آقا گفت: «در خدمتم آقاجون». جوان که سرش را پايین انداخته بود، گفت «پيرهنم گشاد بود، شکافتمش و دوباره اندازه کردم. بردم پيش خياط اردوگاه. خياط مي‌گه باید يك ماهى صير کنم! من جز اين پيراهن لباس ندارم. اگه ميشه شما بگيد پيرهن رو زودتر بدوزه.» حاج آقا کمى فکر کرد و گفت «باشه، پيرهن رو بيار تا بگم برات بدوزن.» يك هفته تمام، وقتی همه خواب بودند، حاج آقا بيدار می‌نشست و پيرهن را با دقت می‌دوخت. يك روز صبح، جوان را در محوطه اردوگاه پيدا کرد و پيرهن را دستش داد. جوان هيج وقت نفهميد خياط آن پيرهن خود حاجي بوده.

اعلام کنند حاضرند قطعنامه ۵۹۸ به اضافه موارد مدنظر ايران را پذيرند.

بگويم؟ بگويم موفق نشديم؟! من نمي آيم.» در آن جلسه، حاج احمد کاظمى فرمانده لشکر ۸ نجف، شهيد خرازي، شهيد شوشتري و ديگر فرماندهان حضور داشتند و اکثر برادران گفتند: «ما آمده‌ایم عاشورايی بجنگيم»؛ عاشورايی جنگیدن، ۲۵ يعني اصلا برگشتی برای خود قائل نبودند. نفر از فرماندهان سپاه صحبت کردن و تصميم گرفته شد که شب جمعه بعد عملیات شود و همه هم قبول کردن. رزمندگان وارد کار شدند و در این عملیات از موانعی عبور کردن که قابل باور نبود. در واقع عملیات والفجر ۸ در فاو و کربلاي ۵ که به ۱۲ کيلومتری بصره رسيديم، باعث شد تا آن‌ها

فرماندهان دفاع مقدس آمده‌ایم عاشورايی بجنگيم

پيش از عملیات کربلاي ۵، جلسه‌ای با حضور فرماندهان لشکرهای مختلف، به رياست آقا هاشمی رفسنجاني برگزار شد. اين جلسه ۴۰ ساعت ادامه داشت، و شاید ۴ ساعت هم استراحت نكرديم. در حين اين جلسه، از تهران با آقا هاشمی تماس گرفتند و از ايشان برای اقامه نماز در عملیات کربلاي ۴ موفق نبوديم، آقا هاشمی قبول نکردند و گفتند: «كجا بيايم؟ به مردم چه

باشيم.

ولذا اين جمله کوتاه از پيامبر اكرم(ص) روشنگر اين بعد شجاعت است که مى‌فرماید: «أشجع الناس من غالب هواء» (الأربعون حدیثاً، الحديث الرابع والعشرون، ص ۵۵) شجاعت‌رين انسان‌ها، کسى است که بر هوای نفس غالب شود؛ که غلبه بر نفس بالاتر و برتر از پیروزی بر دشمن است؛ بعضی از بندگان خدا در هر دو بعد شجاعت داشته‌اند؛ چنین انسان‌هایی هم در مقابل دشمن فرار کردن. زمین می‌زنند و پیروز می‌شوند و این نشانه انسان کامل است و ما نیز باید این چنین باشیم.

اگر انسان خود را در محک آزمایش قرار ندهد و خودش‌ناس نباشد، انسانی ناقص و جاهل است؛ انسانی که خود را در آينه روحش نبیند، انسانی بی‌محتواست. انسان کامل، انسانی است که در هر دو مرحله و جبهه قوی و شجاع باشد.

مقابل دشمنان به آن توصيه می‌کند. در نبرد رو در رو با دشمن، جبن به قدری ناپسند است که شرع آن را حرام کرده است و آن را يكى از گناهان كيده شمرده است؛ به نام «الفار من الزهق» يعني از فرار کردن از مقابل دشمن، یافت محل بهتر و مناسب‌تری برای نبرد، یا پيوستان به گروه همزمان برای ادامه نبرد باشد؛ که به فرموده قرآن، اين مورد استثناء است. «إلا متحرفاً لقتال أو متحيزاً إلى فئه» (الأفال/ ۱۶)

بعد دوم: بعد ديگر شجاعت انسان، شجاعت در مقابل هوی و هوس‌های نفسانی است؛ شجاعتی که به سبب آن انسان می‌تواند بر هوس‌ها پیروز شود؛ شاعر می‌گوید:

ظفر آن نیست که در معركه غالب گردد
بر سر نفس گذشن ظفر مردان است
نتیجه این بعد مهم شجاعت، غلبه و پیروزی بر دشمن بزرگ انسان، يعني هوي و هوس است. دشمنی که قوی تر و ماندگارتر از دشمنان ديگر است.
این دشمن همواره با ماست و ما همیشه و در هر کاری باید با آن در حال جنگ

درس اخلاق در جبهه‌ها

شجاعت يكى از شريف‌ترین صفات انسانی است؛ علمای اخلاق، شجاعت و نیرو و قوت بدن، مرکبی عاریتی در دست روح بعد اول: شجاعت در مقابل حوادث و در می باشد.

این روح انسانی، صفات مختلفی دارد؛ يكى از صفات برجسته روح و روان انسان، مقابل حوادث از همزم و هماورد و حریف خود، هراسی ندارد و حمله می‌کند؛ یا نامیده می‌شود. شجاعت، صفتی بسیار زیبا و نیرویی برای روح است که صفت مقابله آن، جبن می‌باشد.

جبن يكى از پلیدترین و کثیفترین صفات انسانی است؛ همچنان که

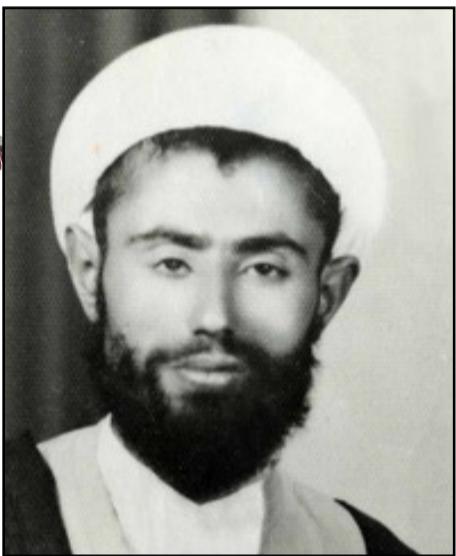

روحانی شهید رمضان قائم مقام

عزیزان و بزرگواران! قلب‌های نورانی خود را با ذکر گفتن به خدا نزدیکتر کنید و نگذارید که با گناه، قلب شما سیاه و پرده‌ای بین شما و خدا قرار بگیرد و خدای ناکرده خدا، شما را فراموش کند. برادران عزیز و گرامی! امیدوارم که با زبان و عمل خود، محافظ این انقلاب باشید، زیرا تمامی مستضعفان جهان چشم به این انقلاب دوخته‌اند و امیدوارم که شما هیچگاه دست از انقلاب برندارید و مبارزه خود را ادامه دهید. حق علی و مظلومیت‌ش، خدا قسمت می‌دهم این اتفاق را در راه به احسن وجه قبول بفرما، آمین.

روحانی شهید سردار علی رضا یوسفی امیری

الله، معبودا، مقصودا! خودت در قرآن فرمودی: شما هرگز به مقام نیکوکاران و خاصان خدا نخواهید رسید مگر آن که از آن‌چه دوست می‌دارید، در راه خدا، الله! من عزیزترین چیز خودم که جانم است را در راه اتفاق می‌کنم. معبودا! تو را به حق زهراء(س) ... این اتفاق را در راهت به احسن وجه قبول بفرما

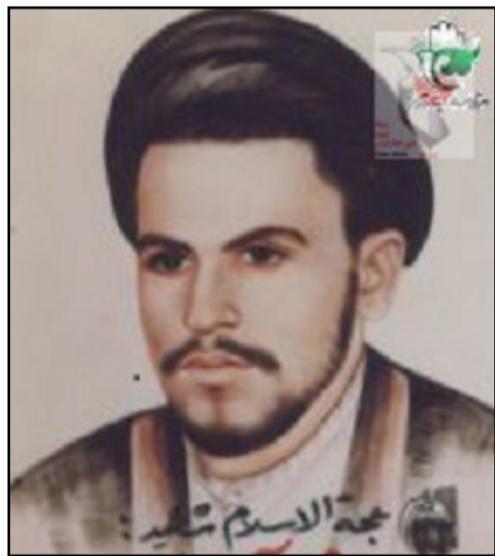
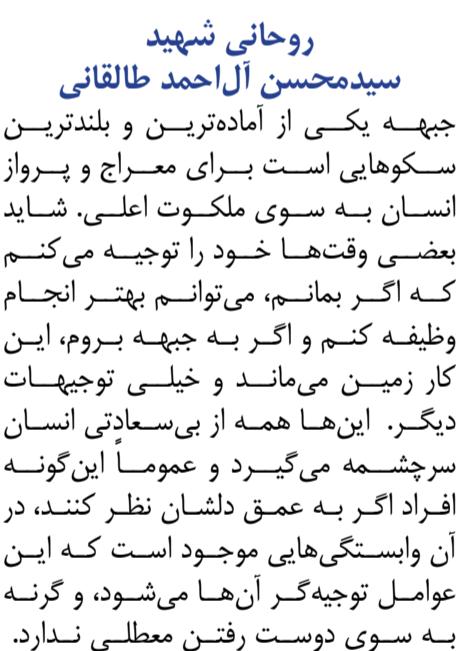
حجۃ الاسلام والمسلمین شهید شریف قنوتی

امروز، روز امتحان است. برای خدا کار کنید و خود را به سختی بیندازید و جسمتان را پیروزش ندهید که این جسم، فانی است و به زیر خاک می‌رود. شهادت، سعادتی است که نصیب هر کس نمی‌شود و خون پاک و مطهر می‌خواهد.

شهید حمید رضا محمودزاده

ای برادران حزب‌الله و پیروان خط سرخ روح‌الله! رهنمودهای امام امت را سرلوخه زندگی خود قرار دهید و جبهه‌ها را خالی نگذارید و لحظه‌ای از مرگ غافل نباشید و شما ای خواهان! سفارش من به شما سفارش حضرت زهراء(س) می‌باشد که شما را به حفظ حجاب امر کرده‌است. و اما شما ای طلاب محترم! راهتان راه بهشتی‌ها و باهنرها باشد، که آینده این انقلاب به دست شماست.

نگاه متعالی طلبہ شہید بہ قیامت در وصیت نامہ اش

روحانی شهیدی که در وصیت نامه اش از ما خواسته تا دست از ولایت فقیه برنداریم و دشمنی با دشمنان خدا را سرلوخه زندگی خود قرار دهیم. نامش نصرالله بود و طبق آیه «ان تتصروا اللہ» به نصرت دین و شریعت الهی شافت و خدا هم او را مشمول نصرت و رحمت بی پایان خویش قرار داد و به مقام شهادت رسید.

روحانی شہید اکبر اصغری

ای خواهان! راهنمایی دارید که بهترین زنان و خیرالنساء هر دو جهان است. شما رهبری دارید مبارز و شیردل، دلیر و شجاع، اما در عین حال محجبه کامله است، او فاطمه‌الزهراء(س) است. اوست که به شما رهنمود می‌دهد. ای زن‌ها! تقوا داشته باشید، زندگی او را مطالعه کنید و پند بگیرید. اگر او را زن کامله و از بهترین زن‌های روی زمین می‌دانید، پس چرا نباید از حضرتش درس بگیرید؟ خواهان! شما هستید که می‌توانید جامعه را به سوی الهی سیر دهید و شما هستید که می‌توانید حزب‌الله‌ی تحويل جامعه دهید. شما هستید که می‌توانید امید شیاطین زینب(س)، شیرزن کربلا بود.

وصیت طلبہ شہید احمد رضا رجائی به برادران روحانی و طلبہ خویش توصیه می‌کنم که این مردم را گرامی بدارید و در ارشاد آنان از توصیه‌های امام و نمایندگان حضرت امام، درس بگیرید و نگذارید امام خمینی(ره) همچون امام علی(ع) مظلوم بماند، ملت را از خط ولایت فقیه، خارج نسازید.

دفتر تبلیغات اسلامی خوزه علیخان
روابط عمومی